

[Trzewie trawia próżnię...]

MELANIA FOGELBAUM

[Trzewie trawią próżnię...]

Trzewie¹ trawią próżnię
ślepe głodu pijawy²
świt nie dla nas, przez oczy otwarte głód targnie³
próżnię trzewi i jelit fioletowe kwiaty
zadrzą sino pode⁴ sercem jak dzikie peonie
ślepe bólu pijawy w ciepło wnętrza się wessą

Głód, Ciało

¹trzewie — dziś: trzewia; wnętrzności, narządy wewnętrzne zwierząt. [przypis edytorski]

²pijawa — zgrubienie od: *pijawka*: pasożytnicze zwierzę zamieszkujące środowisko wodne a. wodno-łądowe, żywiące się krwią wysysaną z ciał innych zwierząt. [przypis edytorski]

³przez oczy otwarte głód targnie — Melania Fogelbaum napisała ten wiersz, gdy była uwięziona w getcie łódzkim. Getto w Łodzi powstało 8 lutego 1940 roku, z czasem stało się ono najbardziej izolowanym gettem dla ludności żydowskiej w okupowanej Polsce i wielkim obozem pracy przymusowej. Przetrwowało prawie 4,5 roku. W getcie tym nie było kanałów, a kamienice sąsiadujące z murem od strony „aryjskiej” zostały wyburzone przez Niemców, co skutecznie uniemożliwiło przemyt niezbędnej żywności i lekarstw. Głodujący łódzcy Żydzi, w tym dzieci, wyrabiali odzież zimową dla armii niemieckiej, dywany i kapelusze, pracując w tzw. resortach (zakładach pracy przymusowej). Jeszcze przed 1942 w getcie łódzkim, głównie z powodu głodu i innych chorób, zmarło ok. 17,5 tys. osób. [przypis edytorski]

⁴pode sercem — dziś: pod sercem. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na Licencji Wolnej Sztuki 1.3. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisałismy w Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/fogelbaum-trzewie-trawia-proznie>

Tekst opracowany na podstawie: *Tango lez śpiewajcie muzy*, pod red. B. Keff, wyd. Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma, Warszawa 2012.

Wydawca: Fundacja Wolne Lektury

Publikacja zrealizowana w ramach biblioteki Wolne Lektury (<https://www.wolnelektury.pl>). Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego. Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Fundację Wolne Lektury.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Maria Świetlik, Paulina Choromańska.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).